

Sunde Borgere

Evaluering af den digitale platform Sundeborgere.dk

Amalie Oxholm Kusier
Camilla Øst Cloos
Sigurd Mørk Rønbøl Lauridsen

Sunde Borgere

Evaluering af den digitale platform Sundeborgere.dk

Amalie Oxholm Kusier

Camilla Øst Cloos

Sigurd Mørk Rønbøl Lauridsen

Copyright © 2019

Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller, er tilladt mod tydelig kildegengivelse.

Elektronisk udgave: ISBN 978-87-7899-474-5

Statens Institut for Folkesundhed

Studiestræde 6

1455 København K

www.sdu.dk/sif

Rapporten kan downloades fra

www.sdu.dk/sif

Indhold

Resumé 4

Baggrund og formål 5

Udvikling af Sunde Borgere og videnskabelonen 5

Evalueringsdesign og informanter 7

Kvalitativ dataindsamling 7

Kvantitativ dataindsamling 7

Metodiske begrænsninger 8

Kendskab og udbredelse af Sunde Borgere 9

Anvendelse og brug af Sunde Borgere 11

Videnskabelonen og oprettelse af cases 14

Udbytte og anvendelighed af Sunde Borgere 17

Brugervenlighed og forbedringer af hjemmesiden 21

Sunde Borgeres udviklingspotentiale 24

Opsamling 26

Resumé

Denne rapport er en evaluering af den digitale platform Sunde Borgere, hvor sundhedsprofessionelle kan dele og tilegne sig viden og praksiserfaringer om forebyggelses- og sundhedsfremmende initiativer på tobaksområdet. Sunde Borgere er udviklet og drevet af Sund By Netværket efter bevilling fra Trygfonden. Statens Institut for Folkesundhed (SIF) har i projektet været ansvarlige for at udarbejde en videnskabelon, for at sikre en indholdsmæssig høj faglig kvalitet af de enkelte cases, samt løbende at kvalitetssikre casene der uploades på Sunde Borgere. Derudover varetager SIF nærværende slutevaluering af projektet.

På baggrund af to spørgeskemaundersøgelser og otte interviews belyser rapporten blandt andet hjemmesidens udbredelse, anvendelighed, brugervenlighed samt udviklingspotentiale.

Rapporten peger samlet på, at brugerne af Sunde Borgere generelt er positive over for hjemmesiden og at hjemmesiden har potentiale til at blive et udbredt redskab blandt sundhedsprofessionelle i kommunerne. På baggrund af rapportens analyser fremgår det blandt andet at:

- Der er et udbredt kendskab til Sunde Borgere blandt Sund By Netværkets medlemmer
- Hjemmesiden bliver besøgt flere gange af dens brugere, hovedsageligt for at oprette eller læse cases
- Brugere af Sunde Borgere finder det nemt at oprette en case
- Videnskabelonens form og indhold er fyldestgørende og meningsfuld
- Sunde Borgere bidrager med erfaringsudveksling og vidensdeling af praksisviden
- Hjemmesiden er brugervenlig
- Brugere af Sunde Borgere i høj grad vil anbefale hjemmesiden til andre

Samtidig tegner der sig et billede af, at hjemmesiden kan forbedres på en række områder og at der er nogle fokuspunkter man bør tage i betragtning i det videre arbejde med at få hjemmesiden udbredt og forankret i de sundhedsprofessionelles arbejdsgang. På baggrund af analyserne i rapporten tegner der sig et billede af, at der i det videre arbejde med Sunde Borgere bør være fokus på at:

- Annoncere Sunde Borgere på digitale medier
- Få integreret hjemmesiden i arbejdsprocesser
- Få skabt funktioner på hjemmesiden der bidrager med mere dialog om casene, for eksempel i form af en chat- eller kommentarfunktion tilknyttet casene
- Forbedre den administrative proces i forbindelse med at opdatere og redigere cases man har uploadet
- Udvide Sunde Borgere til at rumme indsatser på andre sundhedsområder end tobak, som for eksempel kost, alkohol, fysisk aktivitet, rehabilitering og mental sundhed

Baggrund og formål

Sunde Borgere er en digital platform, hvor sundhedsprofessionelle kan dele og tilegne sig praksisviden om konkrete forebyggelses- og sundhedsfremmeinitiativer – i første omgang på tobaksområdet. På SundeBorgere.dk kan sundhedsprofessionelle således uploade og dokumentere egne kommunale indsatser og blive inspireret af cases fra andre kommuner. Hjemmesiden er et redskab til kommunerne, således at de kan dele og få et let tilgængeligt og praksisnært indblik i andre kommuners erfaringer med indsatser på sundhedsområdet.

Sunde Borgere har til formål at understøtte og styrke kommunerne på sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet baseret på et grundlag af viden, praksiserfaring og dokumentation. Sunde Borgere blev udviklet til kommunale medarbejdere, som efterspurgte et grundlag for at skabe vidensdeling og erfaringsudveksling fra praksis inden for det sundhedsfremmende og forebyggende felt. Sunde Borgere drives af Sund By Netværket efter bevilling fra TrygFonden. Sund By Netværket samarbejder med Statens Institut for Folkesundhed (SIF), SDU, om udvikling af platformen og kvalitetssikring af hver enkelt case.

Hjemmesiden blev lanceret i november 2018 og har pr. 2/8 2019 haft 1613 sessioner¹. Der er blevet uploadet 30 cases om sundhedsfremme- og forebyggelsesinitiativer på tobaksområdet inden for 10 forskellige målgrupper og 19 forskellige arenaer. Nærværende rapport er en evaluering af Sunde Borgere som koncept og hjemmeside. Rapporten belyser Sunde Borgeres udbredelse, anvendelse, brugervenlighed, forbedringsmuligheder samt potentiale for videreudvikling.

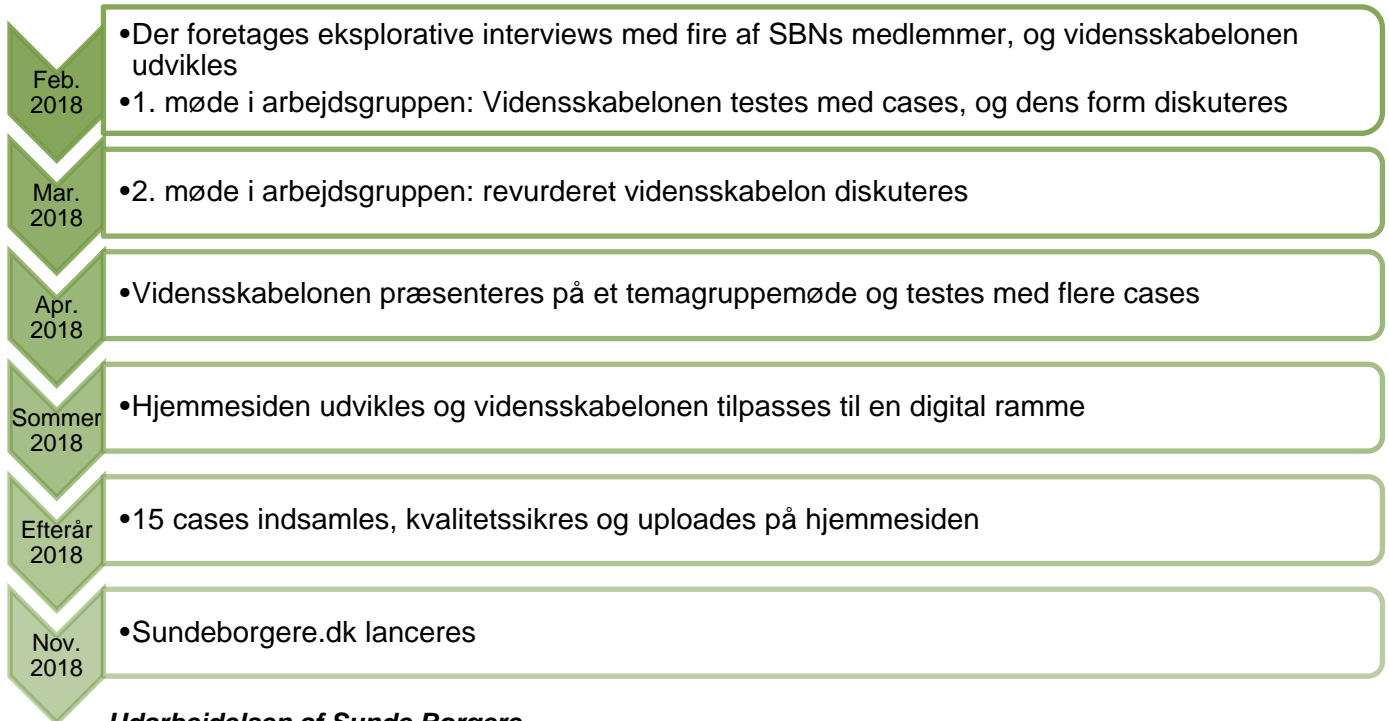
Udvikling af Sunde Borgere og videnskabelonen

Kernen i udarbejdelsen af Sunde Borgere har været at udvikle *videnskabelonen*, hvilket er den skabelon, der anvendes, når casene skal uploades. Videnskabelonen tager udgangspunkt i Socialstyrelsens Vidensdeklaration², hvis grundantagelse er, at de fem vidensdimensioner; 1) målgruppe, 2) metode, 3) implementering, 4) effekt og 5) økonomi, alle er nødvendige for at skabe et samlet billede af aktuel bedste viden om en social indsats eller metode. I forlængelse heraf bygger videnskabelonen på en videnskabsteorisk præmis om, at hvis man succesfuldt skal overføre effektive indsatser fra én sammenhæng til en anden, så er det ikke nok at vide, om indsatsen er effektiv, man skal også vide under hvilke forhold (kontekst) og for hvem den er effektiv³. Videnskabelonen er udviklet af forskere fra SIF i samarbejde med medarbejdere i Sund By Netværket. Derudover har der været nedsat en arbejdsgruppe med medlemmerne af Sund By Netværkets temagrupper, der har været med i udviklingsprocessen og givet sparring på videnskabelonens form og indhold. Processen for udviklingen af Sunde Borgere er illustreret i nedenstående model.

¹ En session er en samling af interaktioner, som en besøgende udfører på hjemmesiden. For eksempel kan en session bestå af, at en besøgende læser tre cases, udfylder en kontaktformular og derefter forlader websitet.

² Socialstyrelsen, 2017: Vidensdeklaration – Socialstyrelsens Vidensdeklaration af sociale indsatser og metoder.

³ Pawson R. & Tilley, N., 2014: Realistic Evaluation.

Evalueringsdesign og informanter

Ud over at SIF varetog en rolle i projektet Sunde Borgere som ansvarlig for at udvikle videnskabelonen og kvalitetssikre uploadede cases, har forskere fra SIF også gennemført nærværende slutevaluering på projektet. Evalueringen har som formål at afdække:

- I hvilket omfang hjemmesiden er blevet udbredt og anvendes
- Hvad hjemmesiden bruges til og kan blive brugt til
- I hvilket omfang hjemmesiden opleves som brugervenlig
- Hvilket udviklingspotentiale hjemmesiden rummer

For at indsamle viden om ovenstående temaer tager evalueringen udgangspunkt i et kvalitativt og kvantitativt datagrundlag bestående af otte interviews og to elektroniske spørgeskemaundersøgelser. Proceduren for dataindsamlingen samt analytisk fremgangsmåde er beskrevet i det nedenstående.

Kvalitativ dataindsamling

De otte interviews blev foretaget som semistrukturerede telefoninterviews med otte forskellige informanter, hvoraf fire informanter har uploadet en case på hjemmesiden, og fire informanter alene har besøgt hjemmesiden. Informanterne er alle kommunalt ansatte i forskellige kommuner rundt om i landet, og de blev rekrutteret via Sund By Netværket. Rekrutteringen skete ikke på baggrund af nogle rekrutteringskriterier, andet end at de to informantgrupper skulle være nogenlunde ligeligt repræsenteret. Interviewene blev foretaget i maj-juni 2019 af henholdsvis første- og anden forfatter.

Alle interviewene blev optaget, og der blev samtidig taget noter under interviewet af interviewerens for at skitsere de væsentligste pointer. Efterfølgende blev lydoptagelserne lyttet igennem, og der blev taget analytiske noter af interviewet samt transskriberet udvalgte passager, der kunne være egnet som citater. På baggrund af gennemlæsning af noterne blev der identificeret analytiske tematikker, der bidrog med viden om evalueringstemaerne, samt kunne give et mere nuanceret blik på spørgeskemabesvarelsen.

Informanterne er i rapporten blevet pseudonymiseret, og der vil derfor fremadrettet ved anvendelse af citater fremgå et pseudonym ved citatet. Informanterne, der har uploadet en case, refereres til som *A, case-bidrager, B, case-bidrager osv.*, og informanterne, der har besøgt Sunde Borgere, refereres til som *A, bruger, B, bruger osv.*

Kvantitativ dataindsamling

De to spørgeskemaer blev udviklet og udsendt til to forskellige informantgrupper, med hensigten om at få afdækket udbredelsen af Sunde Borgere, samt oplevelsen af brugervenlighed og udbytte af hjemme-

siden af brugerne af hjemmesiden. Det ene spørgeskema blev udsendt til alle personer, der har uploadet en case på Sunde Borgere (n=21). Det andet spørgeskema blev udsendt til alle medlemmer i Sund By Netværkets tobakstemagruppe⁴, der hovedsageligt består af kommunale aktører på tobaksområdet (n=78). Personer, der både er medlem af tobakstemagruppen, og som har uploadet en case, har kun modtaget spørgeskemaet, der blev udsendt til personer, der har uploadet en case. Spørgeskemaerne blev udsendt i maj 2019, og der er efterfølgende udsendt to besvarelsesrykkere med en uges mellemrum. Gennem rapporten vil de to informantgrupper, der har besvaret spørgeskemaerne, blive refereret til som henholdsvis *case-bidragere* og *medlemmer af tobakstemagruppen*.

78 medlemmer af tobakstemagruppen fik tilsendt et spørgeskema vedrørende deres kendskab til og brug af Sunde Borgere, 37 besvarede spørgeskemaet, hvilket giver en samlet svarprocent på 47 %. Da dataindsamlingen blev foretaget i maj måned 2019, var der uploadet 24 cases på Sundeborgere.dk fra 21 forskellige case-bidragere. De 21 case-bidragere modtog ligeledes et spørgeskema, hvoraf 14 besvarede spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 67 %.

Karakteristika af informanterne på spørgeskemaerne er forholdsvis ens blandt de to informantgrupper. Både hos medlemmerne af tobakstemagruppen (95 %) og case-bidragerne (86 %) er størstedelen af respondenterne kommunalt ansatte, primært som sundhedskonsulenter. Der ses en geografisk spredning blandt respondenterne, da de er tilknyttet 32 kommuner fordelt rundt om i landet. Derudover er hovedparten af respondenterne kvinder.

Metodiske begrænsninger

Grundet de metodevalg, der er foretaget, rummer evalueringen nogle begrænsninger, der kort vil beskrives her.

Evalueringen er et lille studie der har fokus på overordnet at undersøge hjemmesidens udbredelse, anvendelse og brugervenlighed, hvorfor der ikke er foretaget nogen måling af effekten af hjemmesiden. Yderligere ligger der også nogen begrænsninger i evalueringens informantgruppe. Da evalueringens informantgruppe er rekrutteret via Sund By Netværket, og derfor i et vist omfang har tilknytning til netværket, sætter det nogle begrænsninger i forhold til at få viden om Sunde Borgeres udbredelse, anvendelse og udviklingspotentiale uden for Sund Ny Netværkets rammer. Ligeledes er størstedelen af respondenterne i spørgeskemaerne og alle informanterne i interviewene kommunale medarbejdere, hvorfor det med udgangspunkt i dette datagrundlag ikke er muligt at belyse, hvorvidt Sunde Borgere anvendes eller har potentiale til at blive anvendt af ikke kommunale institutioner som for eksempel videncentre og forskningsinstitutioner.

Derudover bør det påpeges, at SIF varetager en dobbeltrolle i projektet Sunde Borgere i forhold til at have været inde over udviklingen af Sunde Borgere og kvalitetssikring af cases, og samtidig være ansvarlig for slutevalueringen af Sunde Borgere.

⁴ Sund By Netværket har 14 forskellige temagrupper om sundhed, heriblandt en om tobak. Tobakstemagruppens formål er at styrke sammenhæng og udvikling i folkesundhedsarbejdet på tobaksområdet og giver medlemmerne mulighed for vidensdeling og erfaringsudveksling på tværs af landet.

Kendskab og udbredelse af Sunde Borgere

Som indledningsvis beskrevet blev Sunde Borgere lanceret i november 2018. Dette afsnit belyser udbredelsen af Sunde Borgere efterfølgende, hvordan brugerne har fået kendskab til hjemmesiden, samt hvad der kan være fokus på i det videre arbejde med udbredelsen af Sunde Borgere.

Spørgeskemaet til medlemmerne af tobakstemagruppen viser, at en stor del (86 %) af respondenterne kender til hjemmesiden. Kendskabet til Sunde Borgere er primært via Sund By Netværket. 77 % af medlemmerne i tobakstemagruppen og 64 % af case-bidragerne angiver at have opnået kendskab til hjemmesiden via Sund By Netværket. Alle informanterne i interviewene fortæller også, at de første gang hørte om Sunde Borgere via Sund By Netværket, for eksempel til et temagruppemøde eller over mail.

Ud over Sund By Netværkets formidling af hjemmesiden angiver lidt over halvdelen i begge spørgeskemaer (55 % af medlemmer i tobakstemagruppen, 57 % af case-bidragerne) at have hørt om hjemmesiden i arbejdssammenhænge. Blot 7 % af case-bidragerne og 6 % af medlemmerne i tobakstemagruppen angiver at have hørt om Sunde Borgere via digitale medier, hvilket tyder på, at der kunne gøres en særlig indsats for at få udbredt Sunde Borgere på de digitale medier.

I interviewene påpeger flere informanter netop vigtigheden af, at hjemmesiden bliver udbredt til alle kommuner i landet og ikke blot kommuner, der er medlemmer af Sund By Netværket, da dette er væsentligt for at kunne få en fyldestgørende erfaringsudveksling. I citatet nedenfor giver en informant udtryk for, at man bør overveje, hvordan man ønsker at udbrede Sunde Borgere i det fremadrettede arbejde med hjemmesiden:

"Lige i forhold til formidling fremadrettet, der skal man altså gøre sig nogle tanker om, hvordan det her kommer ud. Fordi jeg tænker, at det er jo ikke kun en database for Sund By Netværket vel. [...] Der har jo foregået tobaksforebyggelse i kommuner, der ikke er med i Sund By Netværket, og de skal jo også have mulighed for at lægge ind, og de skal også have mulighed for at dele deres viden og hente inspiration. Og vi skal også have mulighed for at bruge den viden de har. Jeg synes ikke, at sådan en hjemmeside som den her skal være en lukket fest. Så giver den ikke nogen mening vel. Altså den skal ud og arbejde, og man skal have lyst til at lægge op." (D, case-bidrager).

Det bør fremhæves, at der med udgangspunkt i evalueringens datagrundlag ikke kan siges noget om Sunde Borgeres udbredelse og anvendelse uden for SBNs medlemskommuner, men blot at der bør være fokus på at formidle kendskab til hjemmesiden uden for SBN, så kendskabet når ud til alle kommuner.

At få udbredt Sunde Borgere til alle landets kommuner kan for eksempel ske via annoncering af hjemmesiden på sider, som kommunale ansatte i forvejen besøger. Siden april 2019 har der på Rygestopba-

sen været reklameret for Sunde Borgere, hvilket er et tiltag, en anden informant har bidt mærke i og fremhæver som et rigtig godt initiativ:

"Jeg synes, det er fint, at I [Sund By Netværket] har sat den på Rygestopbasen, fordi det er et sted, vi alle sammen går ind og registrerer. [...] Alle kommuner skal jo registrere deres borgere inde på Rygestopbasen, så får man lige den der pop-up med, at der er den her Sunde Borgere. Så det er rigtig smart, synes jeg." (D, bruger)

Ligeledes kunne man forestille sig, at flere ville få kendskab til hjemmesiden, hvis Sunde Borgere var repræsenteret ved en Google-søgning, som en informant påpeger i et af interviewene. Andre platforme, der kunne være relevante at annoncere med Sunde Borgere på, kunne også være LinkedIn og Dansk Selskab for Folkesundhed, der muligvis også vil nå en målgruppe uden for SBNs medlemskommuner. Dog kræver nævnte tiltag visse økonomiske og tekniske ressourcer, der kan være begrænset til rådighed.

Rygestopbasen

OM OS PUBLIKATIONER AKTIVITETER NYHEDER FOR RÅDGIVERNE TASTSELV

Velkommen til Rygestopbasen

Formålet med Rygestopbasen er at evaluere, kvalitetssikre og formidle effekten af rygestoptilbud med personlig kontakt samt at bidrage til, hvordan vi bedst kan hjælpe rygerne med at kvitte tobakken. Evalueringen af indsatsen er på den måde med til at kvalificere fremtidige rygestoptilbud.

Rygestopbasen udgiver som en vigtig del af monitoreringen af rygestopindsatsen en national årsrapport. Samtidig lægger Rygestopbasen vægt på, at den enkelte kommune eller rygestopenhed kan bruge egne data til at kvalitetssikre indsatsen og monitorere udviklingen. Rygestopbasen leverer også tal til evalueringer på særlige indsætter fx til Sundhedsstyrelsen.

Sommerferie i Rygestopbasen!

Rygestopbasens sekretariat holder lukket fra og med 28. juni til og med 28. juli 2019.

Alle kan fortsat registrere i Rygestopbasens tastselv-miljø, og vi ser frem til at servicere jer, når vi er tilbage den 29. juli 2019.

Vi ønsker alle en god sommer!

Clinical Health Promotion Centre, som Rygestopbasen hører ind under, bliver en del af Parker Institutet pr. 1. maj 2019

SUNDE BORGERE
FRA KOMMUNE TIL KOMMUNE

Sund By Netværket har lanceret en ny platform til dig, der arbejder med tobaksforebyggelse i din kommune.

På [sundsborgere.dk](#) kan du:

- **Find en case** og blive inspireret til din kommunes tobaksindsats
- **Upload din egen case** og dokumentere din kommunes indsats til inspiration for andre

Sunde Borgere understøtter og styrker kommunernes indsats på sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet, så de i højere grad baseres på et grundlag af viden, praksiserfaring og dokumentation.

Sund By Netværket

Screenshot af Rygestopbasen

Anvendelse og brug af Sunde Borgere

Dette afsnit kortlægger, i hvilket omfang respondenterne bruger hjemmesiden, med hvilket formål de har besøgt hjemmesiden, samt om de har en oplevelse af at kunne bruge hjemmesiden i deres arbejde. Afsnittet afdækker ikke, hvilket udbytte Sunde Borgere bidrager med, da dette vil blive belyst senere i rapporten.

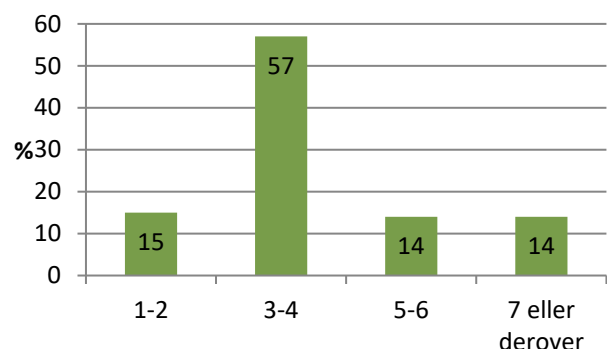
Som tidligere beskrevet har mange af medlemmerne i tobakstemagruppen kendskab til Sunde Borgere. Ligeledes peger undersøgelsen på, at mange af medlemmerne har besøgt hjemmesiden, da 74 % angiver, at de har været inde på hjemmesiden. De øvrige 26 %, i alt 8 personer, angiver i spørgeskemaet, at de endnu ikke har haft mulighed for at besøge hjemmesiden, men at de har intentioner om at besøge hjemmesiden i den nærmeste fremtid.

Af spørgeskemabesvarelsene fremgår det, at størstedelen af brugerne af Sunde Borgere har været inde og besøge hjemmesiden flere gange. Som illustreret i figur 1 angiver 57 % af case-bidragerne, at de har besøgt hjemmesiden 3-4 gange. 28 % angiver at have besøgt siden 5-6 gange eller 7 eller derover, og 15 % angiver at have besøgt Sunde Borgere 1-2 gange.

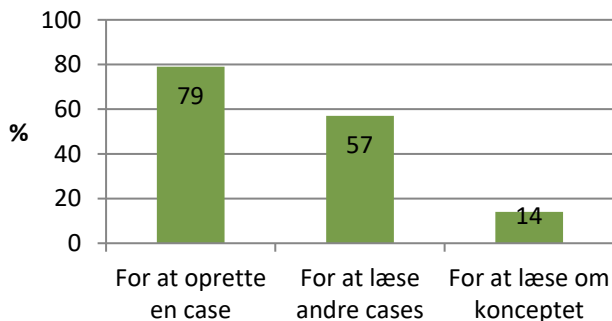
Samme billede tegner sig i interviewene, da flere af informanterne fortæller, at de som minimum har besøgt hjemmesiden 3 gange.

I spørgeskemaerne er respondenterne også blevet spurgt ind til, hvad deres bevæggrund var for at besøge hjemmesiden. Her var det muligt for respondenterne at angive flere bevæggrunde. Som det fremgår af figur 2, angiver en stor del af case-bidragerne (79 %), at de har besøgt hjemmesiden med hensigten om at oprette en case. Blandt case-bidragerne ses der også en stor interesse for at læse andre cases, da 57 % angiver, at dette var deres bevæggrund for at besøge hjemmesiden. Blot 14 % angiver, at de besøgte hjemmesiden for at læse om konceptet, hvilket tyder på, at langt de fleste kendte til Sunde Borgere inden deres første besøg på hjemmesiden. Som man kunne forvente, ser fordelingen af årsagen til besøg på hjemmesiden lidt anderledes ud blandt medlemmerne i tobakstemagruppen. Som illustreret i figur 3 angiver en stor del (57 %), at de besøgte hjemmesiden for at læse om konceptet bag Sunde Borgere, men de fleste (70 %) besøgte hjemmesiden med intentionen om at læse andre cases.

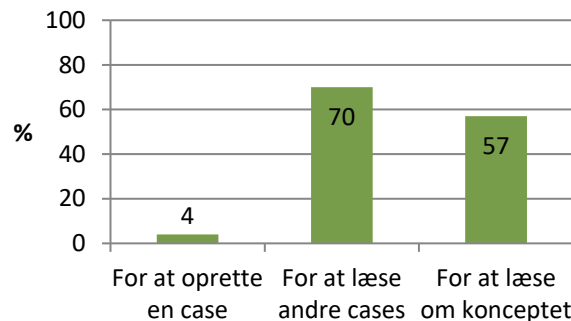
Figur 1: Antal besøg på hjemmesiden (case-bidragere)

Figur 2: Bevæggrund for at besøge hjemmesiden (case-bidragere)

Figur 3: Bevæggrund for at besøge hjemmesiden (medlemmer af tobakstemagruppen)

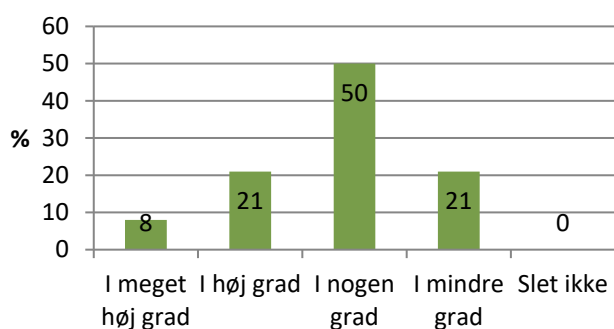
I interviewene giver informanterne forskellige årsager til, at de besøgte hjemmesiden indledningsvist. Nogle af informanterne har været en del af arbejdsgruppen, der var med til at udvikle og give sparring på videnskabelonen, hvorfor de havde en interesse i at se den færdige hjemmeside, da den blev lanceret. Andre fortæller, at de havde en interesse i at blive inspireret af casene, undersøge hvorvidt de selv kunne bidrage med en case eller blot orientere sig, om der var kommet noget nyt på området, sådan som en informant fortæller her:

”Jeg er jo fagkoordinator for tobak, så det er mig, der står for hele rygestopfabrikken i [kommunes navn] – forebyggelse og sundhedsfremme omkring tobak. Så det tænkte jeg var temmelig oplagt at orientere mig om, hvad det var for en side. Og det var en glædelig overraskelse.” (B, bruger)

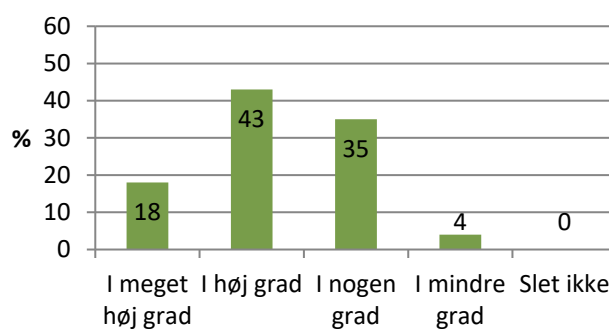
For at belyse omfanget af brugen af hjemmesiden er respondenterne i de to spørgeskemaer også blevet spurgt ind til, i hvilken grad de kan bruge Sunde Borgere i deres arbejde. Af figur 4 fremgår det, at 29 % af de, der har leveret en case, angiver i meget høj grad eller i høj grad, at de kan bruge Sunde Borgere i deres arbejde. Halvdelen angiver, at de i nogen grad kan bruge Sunde Borgere i deres arbejde, og en femtedel (21 %) angiver, at de i mindre grad kan benytte hjemmesiden i deres arbejde. For medlemmerne i tobakstemagruppen er fordelingen af besvarelserne lidt anderledes, da 61 % angiver i meget høj grad eller i høj grad, at de kan bruge hjemmesiden i deres arbejde, hvor 35 % angiver i nogen grad og 4 % i mindre grad (figur 5). Kontrasten i fordelingen i angivelserne mellem de to respondentgrupper kan forekomme lidt uventet, da man kunne forestille sig, at langt flere af case-bidragerne havde en forventning om at kunne bruge hjemmesiden i deres arbejde, da de netop havde brugt tid på at bidrage med en case.

En mulig forklaring på kontrasten, der ses, mellem case-bidragerne og medlemmerne i tobakstemagruppen, kan dog være, at case-bidragerne ikke oplever at bruge Sunde Borgere, når de uploader en case, men blot at de bidrager til, at andre kan bruge hjemmesiden, hvorimod at hvis man læser casene med henblik på at finde inspiration til egen praksis, så har man en oplevelse af at bruge hjemmesiden.

Figur 2: Brug af Sunde Borgere i arbejdssammenhænge (case-bidragere)

Figur 5: Brug af Sunde Borgere i arbejdssammenhænge (medlemmer af tobakstemagruppen)

I interviewene er informanterne generelt også positive om brugen af hjemmesiden. Størstedelen fortæller, at de har en fornemmelse af, at de vil bruge hjemmesiden som et redskab i deres fremtidige arbejde. I følgende citater fortæller to informanter, hvordan de tænker, at de vil bruge Sunde Borgere fremadrettet i deres arbejde:

"Jeg tænker, at noget af det næste, jeg formentlig vil søge frem derinde, er røgfri udearealer, fordi det bliver det næste, vi får fokus på her i kommunen. Jeg ved, at Københavns Kommune for eksempel har arbejdet med røgfri udearealer, så det kunne være interessant at se, om de har fået lagt noget derind [på Sunde Borgere], eller om jeg skal ind på Københavns Kommunes hjemmeside, fordi at jeg ved, at de har lavet noget." (A, bruger)

"Jeg vil bruge den til at slå op på den, hvis jeg har brug for et eller andet rygestop, jeg lige skal kigge på, så ville jeg lige kigge, er der noget, der er skrevet her [på hjemmesiden], som jeg kan trække på. Det ville være naturligt for mig." (D, bruger)

En forklaring på den tvetydighed, der fremgår mellem spørgeskemabesvarelserne og interviewene, om i hvilket omfang folk ønsker at anvende Sunde Borgere, kan være, at hjemmesiden er ny, og det tager tid at få den integreret i folks arbejdsprocesser, sådan som en af informanterne giver udtryk for:

"Det er også min opfattelse, at folk de er glade ved det, når de husker at bruge det, men det er jo ligesom at få et nyt redskab i værktøjskassen, hvad er det lige... man skal lige finde ud af, hvordan vi får den brugt." (C, case-bidrager)

Som informanten fortæller, er Sunde Borgere et nyt redskab i værktøjskassen, man i første omgang skal huske, at man har til rådighed. Der ligger således en fremtidig arbejdsopgave i at få Sunde Borgere integreret i folks arbejdsgang og på denne måde få skabt en positiv spiral, hvor man både uploader cases og får læst andre cases.

Videnskabelonen og oprettelse af cases

For et oprette en case på Sunde Borgere skal man udfylde en skabelon kaldet Videnskabelonen, der består af seks punkter; 1. introduktion, 2. formål, målgruppe og arena, 3. indsatsen, 4. organisering og samarbejdspartnere, 5. rekruttering og økonomi, og 6. virkning og vurdering. På hjemmesiden findes også en vejledning til, hvordan man uploader en case, og hvad man skal være opmærksom på, inden man går i gang. Det er tiltænkt, at det tager omkring 30 minutter at udfylde videnskabelonen og uploade en case. Dette afsnit omhandler case-bidragernes motivation for at dele deres erfaring med en indsats, hvordan case-bidragerne oplever at uploade en case, samt deres oplevelse af videnskabelonens form og indhold – både som bidrager og som læser af en case.

Screenshot af Sunde Borgere

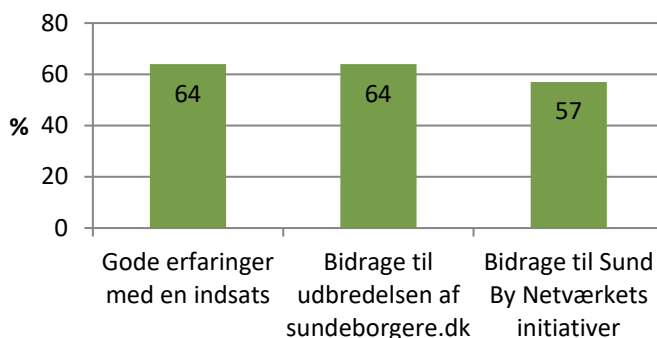
Som det fremgår af figur 6, er det særligt gode erfaringer med en indsats og dét at bidrage til at udbrede Sunde Borgere, der har været en motiverende faktor for at bidrage med en case. Derudover angiver lidt over halvdelen af case-bidragerne i spørgeskemaet, at de gerne vil bidrage til Sund By Netværkets initiativer. Dét at dele gode erfaringer, man har haft med en indsats, bliver også i interviewene beskrevet som en faktor, der motiverer til at bidrage med en case. I følgende citat fortæller en informant for eksempel, hvordan hun gerne ville dele sine erfaringer med et godt projekt:

"Det var faktisk, at vi havde et skide godt projekt, jeg gerne ville blære mig med. Vi havde lavet et rigtig godt koncept omkring nogle kurser, der bare virkede så godt [...]" (A, case-bidragere)

I interviewene fremgår det, at det netop er denne erfaringsudveksling, mange af de kommunale ansatte synes er vigtig, og at uploade en case på Sunde Borgere er en måde at dele sine erfaringer på. I citatet nedenfor fortæller en case-bidragere om hendes motivation for at uploade en case:

"Jamen det var, at jeg synes, vi havde lavet en god aktivitet her hos os, som jeg tænkte, at den kunne andre også få god gavn af at se og lade sig inspirere af. Og så synes jeg jo også, at når man har lavet noget, som man synes, der var godt, eller at man har fået nogle erfaringer i det hele taget, det behøves ikke at være godt, men i bund og grund når man har gjort sig nogle erfaringer, så skal de bare ud og deles." (D, case-bidragere)

Figur 6: Motivation til uploade af case (case-bidragere)

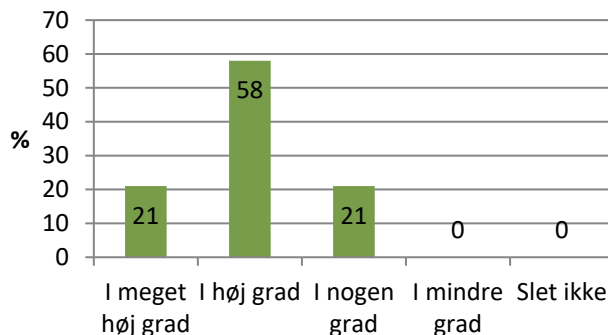

Videnskabelonens form og indhold

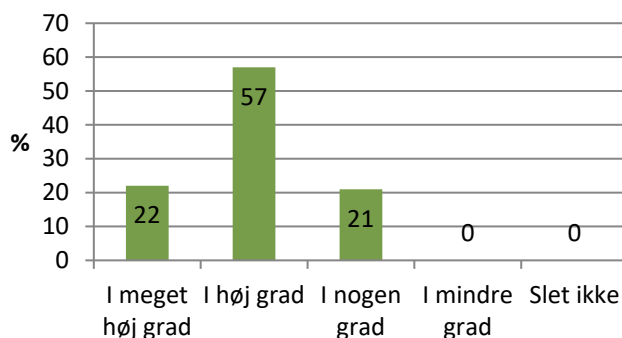
På baggrund af spørgeskemaerne og interviewene er det yderligere blevet belyst, i hvilken grad case-bidragerne finder det nemt at oprette en case, samt deres oplevelse af videnskabelonens form og indhold. Af figur 7 fremgår det, at størstedelen (79 %) af case-bidragerne finder det i meget høj grad eller i høj grad nemt at oprette en case. 21 % angiver, at de i nogen grad mener, at det er nemt at oprette en case. Der er ingen af de interviewede case-bidragere, der finder det udfordrende eller har oplevet tekniske problemer i forbindelse med oprettelse af cases.

I forhold til om videnskabelonen indeholder de nødvendige kategorier, tegner der sig ligeledes et positivt billede. Som illustreret i figur 8 angiver 79 %, at videnskabelonen i meget høj grad eller i høj grad indeholder de nødvendige kategorier, 21 % angiver i nogen grad, mens ingen angiver i mindre grad eller slet ikke.

Figur 7: Nemt af oprette case

Figur 8: Tilfredshed med videnskabelonens indhold

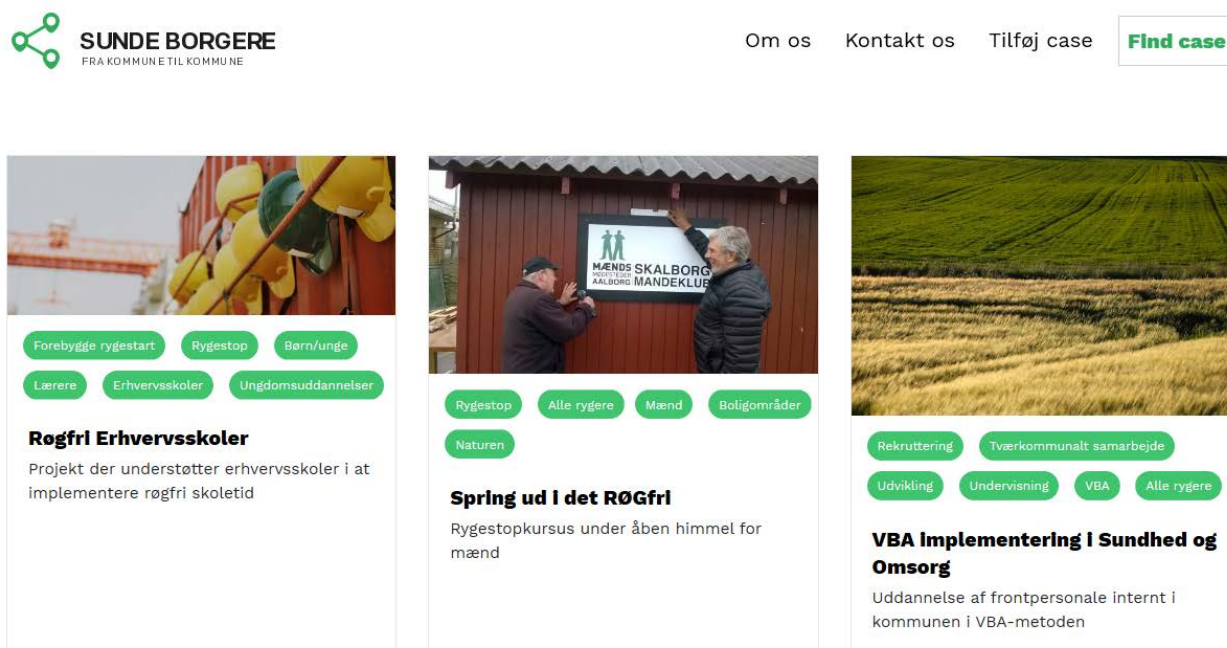
Imidlertid indeholder vidensskabelonen et dilemma med hensyn til, at den udfyldte vidensskabelon skal være fyldestgørende nok til, at læseren kan få den nødvendige viden ud af casen, men samtidig ikke må være for omfattende og tidskrævende at udfylde. Flere af informanterne beskriver denne problematik, og en enkelt informant, der har uploadet en case, påpeger, at ”[...] *det er for omstændigt at uploade en case, fordi der er for mange ting, man skal udfylde.*” (B, case-bidrager). Andre informanter fortæller dog, at balancen mellem Vidensskabelonens indhold og udfyldelsen af den er passende. Nedenstående citat er fra en informant, der har uploadet en case, og som har været en del af arbejdsgruppen, der indledende var med til at udarbejde Vidensskabelonen. Her beskriver hun udfordringerne omkring vidensskabelonen, og hvordan hun synes, den er endt med at være velfungerende:

”[...] hvor meget skal ind [i vidensskabelonen], og hvor meget er vigtigt, for at man går videre med [en case]. Skal der være to punkter, eller skal der være 10 punkter, eller skal der være 20 punkter for, at det er nok ik’. For man kan blive ved med at sige ’nå men så er der også det her element, og så er der også den her vinkel.’ Men jeg synes egentlig, at vi har ramt det sådan rimeligt i forhold til, hvad folk kan forvente at gide at bruge tid på at lægge op i en masse punkter. Jeg synes ikke, at det kan være mindre, det kan heller ikke være mere end det, det er nu. Den her skabelon, den må ikke være for omfangsrig, for så går man død på det, når man skal lukke den op.” (D, case-bidrager)

Beskrivelsen af den ovenstående problematik er også afhængig af, hvilke forventninger brugeren af Sunde Borgere har til udbyttet af hjemmesiden og dens brugbarhed. I det følgende afsnit vil udbyttet og anvendeligheden af Sunde Borgere blive belyst.

Udbytte og anvendelighed af Sunde Borgere

Dette afsnit afdækker, hvilket udbytte brugerne af Sunde Borgere har fået af hjemmesiden, og hvordan de oplever at kunne anvende den i deres arbejde. På baggrund af interviewene og spørgeskemaerne, der er indsamlet, fremgår det, at Sunde Borgere er udbytterigt på fire forskellige områder i forhold til henholdsvis; a) *erfaringsudveksling*, b) *praksisviden*, c) *indføring i feltet*, og d) *som et praktisk redskab*.

Screenshot af Sunde Borgere

I interviewene fortæller flere af informanterne, hvordan de oplever, at hjemmesiden bidrager til erfaringsudveksling og vidensdeling, da man ved at oprette en case kan dele de erfaringer, man har haft med en indsats:

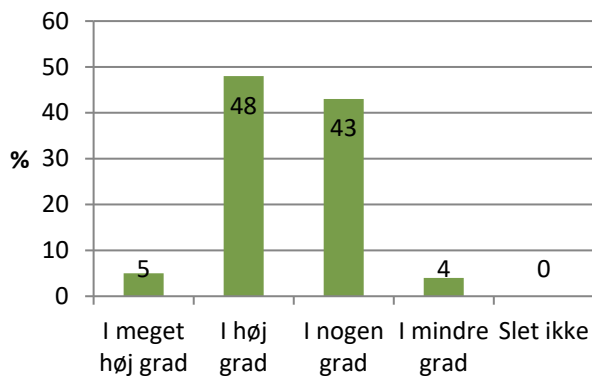
"Jeg synes at det er et rigtig godt koncept, fordi jeg synes, at den der vidensdeling giver rigtig god mening på tværs af kommuner. Altså viden er jo det eneste, vi ikke bliver fattigere af at dele, så derfor synes jeg, at det er sindssygt vigtigt, at vi deler den viden, vi får [...]" (B, bruger)

Erfaringsudvekslingen og vidensdelingen via Sunde Borgere beskriver flere af de interviewede informanter som en hjælp, når de selv skal i gang med indsatser, fordi de ikke skal starte fra bunden af hver gang eller 'opfinde den dybe tallerken', som det bliver udtrykt i følgende citat:

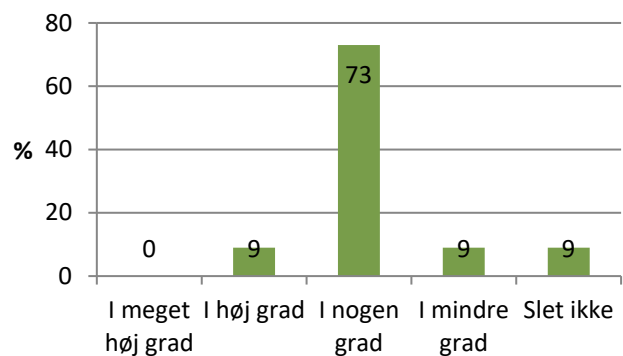
”Jamen jeg synes, at det er en rigtig god idé, fordi det er jo tåbeligt, at vi alle sammen skal sidde og opfinde den dybe tallerken, så det er jo altid en god ide at kunne få noget inspiration fra de andre kommuner, og det er jo blandt andet det, vi bruger Sund By Netværket til. Også at stjæle fra hinanden, som vi så pænt kalder det. Og der er det her jo fuldstændig i tråd med det, at vi kan bruge hinandens erfaringer og eventuelt bygge videre på det.” (C, bruger)

I spørgeskemaerne er respondenterne blevet spurgt til, hvorvidt de er blevet inspireret eller har tilegnet sig ny viden om forebyggelses- og sundhedsfremmende initiativer i forbindelse med at have besøgt hjemmesiden. I figur 9 ses det, at 53 % af medlemmerne i tobakstemagruppen, der har været inde og læse cases, angiver, at de i meget høj grad eller i høj grad er blevet inspireret af dem. 43 % angiver i nogen grad og 4 % i mindre grad.

Figur 9: Inspiration og tilegnelse af ny viden (medlemmer af tobakstemagruppen)

Figur 10: Inspiration og tilegnelse af ny viden (case-bidragere)

Kigger man på case-bidragerne, angiver blot 9 %, at de i høj grad er blevet inspireret eller har tilegnet sig ny viden (figur 10). Her angiver størstedelen (73 %), at de kun i nogen grad er blevet inspireret eller har tilegnet sig ny viden, og 18 % angiver, at dette har været i mindre grad eller slet ikke. Dette resultat kan dog ses i relation til resultatet om case-bidragernes brug af hjemmesiden beskrevet i kapitel 4, hvorfor resultatet kan indikere, at case-bidragerne ikke bruger hjemmesiden til at tilegne sig ny viden, men nærmere til at bidrage med viden om en indsats.

Interviewene giver et mere nuanceret blik på resultatet illustreret i ovenstående figurer. Flere informanter fortæller, at de oplever Sunde Borgere som et meningsfuldt redskab til at skabe erfaringsudveksling og vidensdeling, men at det er en mere praksisorienteret form for viden, der deles. Flere af informanterne påpeger netop, at de ikke nødvendigvis har tilegnet sig ny viden om forebyggelses og sundhedsfremmende indsatser på tobaksområdet – særligt ikke, hvis de har været en del af feltet i mange år – men at de har opnået viden om feltet og er blevet inspireret inden for en mere praksisnær kontekst. I det følgende citat fortæller en informant om hendes oplevelse af, hvad Sunde Borgere kan bidrage med:

”Ny viden i forhold til praksis i den virkelige verden, og hvordan indsatserne er afhængige af den kontekst, de skal implementeres i. Så det er også med det filter på eller den forståelse for, at hvad der nødvendigvis virker i Gladsaxe eller Aarhus eller Esbjerg, det er ikke automatisk overførbart til [vores kommune], men at man lige skal have den der ’vi har en anden kontekst eller kan have en anden kontekst’, så man kan lade sig inspirere, men at forvente, at det kan overføres 100 procent, det er ikke ladsiggørligt.” (C, case-bidrager)

Ligeledes fortæller en anden informant, hvordan hun oplever, at Sunde Borgere er et fint supplement til for eksempel forebyggelsespakkerne, som mange orienterer sig i ved udarbejdelsen af nye kommunale indsatser, fordi Sunde Borgere har et mere praksisorienteret udgangspunkt:

"Når man sidder i en kommune og skal i gang med noget, så kan man jo som sundhedskonsulent kigge i forebyggelsespakkerne. De er ikke særlig aktivitetsorienteret, men det er Sunde Borgere. Altså den [Sunde Borgere] er fyldt med konkrete aktiviteter, der har været sat i gang, der handler om tobak, hvor forebyggelsespakkerne er noget mere overordnet. Forebyggelsespakkerne kommer ikke så meget specifikt ind på, hvad man kunne gøre, og det gør hjemmesiden. Man kommer lige det spadestik dybere i forhold til konkrete aktiviteter, man kan sætte gang i kommunerne." (D, case-bidrager)

Selvom Sunde Borgere ikke nødvendigvis bidrager med ny viden om forebyggelses og sundhedsfremmende initiativer for mange brugere af hjemmesiden, fortæller flere, at det er et godt redskab til at blive indført i feltet, få skabt et overblik og blive opdateret på, hvilke indsatser der er på området. En informant fortæller for eksempel, at hun ofte introducerer hendes praktikanter for Sunde Borgere, således at de hurtigt kan blive indført i feltet. En anden informant giver også udtryk for, hvordan hun selv ville have ønsket sig en hjemmeside som Sunde Borgere, da hun startede i sin stilling:

"Jeg er enormt positiv over for tiltaget, fordi det er noget, jeg godt kunne have tænkt mig tilbage i 2012, da jeg blev ansat i stillingen. Jeg tænker for alle nye på området, eller hvis man har været væk i noget tid, er dette virkelig et fantastisk redskab i forhold til at orientere sig om, hvad sker der på rygestopområdet, hvilke gode ideer er der, og hvad virker ude i kommunerne i forhold til, at det er meget praksiserfaringerne." (B, bruger)

På baggrund af interviewene fremgår det også, at hjemmesiden er brugbar i forhold til at være et praktisk redskab, hvor beskrivelser og resultater af indsatser kan samles, og hvor det er muligt at finde kontaktoplysninger på den ansvarlige for indsatsen. I følgende citater fortæller to informanter om Sunde Borgeres potentiale for at være et samlingspunkt for beskrivelser af indsatser, som man kan henvise til, hvis nogen ønsker oplysninger om en indsats:

"Nu er vi selv i en rivende udvikling i X kommune og får mange henvendelser fra andre tobaksfaglige, der spørger ind til indsatser og resultater og drejebøger og beskrivelse af det ene og det andet, og det kan man jo lidt komme ud over ved at bruge Sunde Borgere." (C, case-bidrager)

"Vi havde lavet et rigtig godt koncept omkring nogle kurser, der bare virkede så godt, og der var faktisk rigtig mange, der sådan i vores netværk ringede og spurgte 'nå men hvad gjorde I så med det..' og så tænkte jeg simpelthen, at det var en rigtig god måde at ligge det ud på, så kan jeg også sige til folk, at de kan gå ind og tjekke det, når de ringer." (A, case-bidrager)

Flere af informanterne fortæller også, at Sunde Borgeres funktion som et praktisk redskab, hvor man kan få kontaktoplysninger på den ansvarlige for indsatsen, er centralt. En informant beskriver det således:

"Jeg får et hurtigt overblik over, hvad andre har lavet, og så får jeg nogle kontaktoplysninger på en kontaktperson, og det er i bund og grund det, jeg tænker, at der er formålet med den hjemmeside, det er simpelthen kort at dele erfaringer og give en kontaktoplysning på en person, man kan komme videre med". (D, case-bidrager)

Som ovenstående citat indikerer, bliver muligheden for at tage kontakt til den ansvarlige for indsatsen også et argument for, at casene blot skal give et kort indblik i, hvad indsatsen har bestået af, og at man derefter kan tage kontakt til den ansvarlige, hvis man ønsker yderligere information i forhold til for eksempel selv at kunne iværksætte initiativet. Samtidig skal indsatserne i casene dog være fyldestgørende nok i deres beskrivelser, til at det for eksempel kan være et samlingspunkt for beskrivelser af forebyggelses- og sundhedsfremmende indsatser, man kan henvise til, hvis man søger oplysninger om en indsats.

I dette afsnit, er der blevet redegjort for, at brugerne af Sunde Borgere finder hjemmesiden brugbar på fire områder. Som fremført i de tidligere afsnit tegner der imidlertid sig også et samlet billede af, at Sunde Borgere er afhængig af, at de kommunale medarbejdere har lyst og tid til at dele den viden og erfaringer, de har med indsatser. Dette er netop styrken i Sunde Borgere, men også en potentiel udfordring, hvis det ikke prioriteres.

Brugervenlighed og forbedringer af hjemmesiden

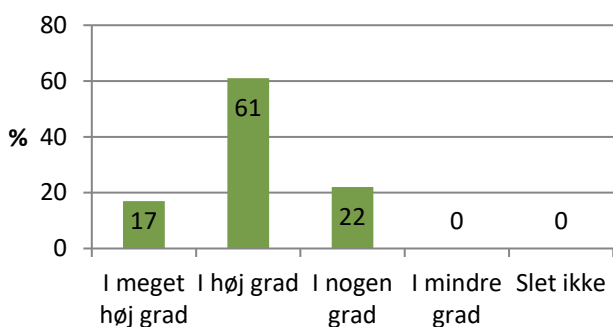
Dette afsnit har fokus på hjemmesidens brugervenlighed, hvordan det opleves at navigere rundt på hjemmesiden, samt hvilke funktioner den eventuelt kan udvides med.

I spørgeskemaerne og interviewene er det gennemgående, at brugerne af Sunde Borgere finder hjemmesiden brugervenlig, overskuelig og let at navigere rundt på. En informant udtrykker det således:

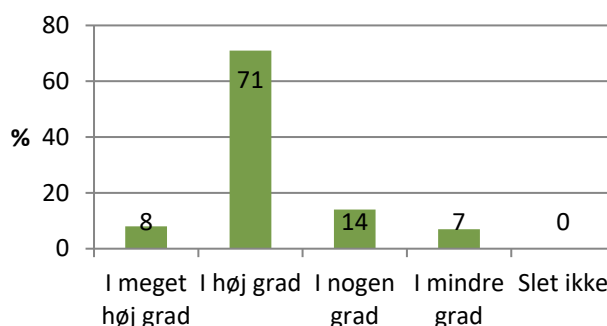
”Jeg tænker, at det er en rigtig god hjemmeside. Den er overskuelig, og den er nem at orientere sig i, og man kan ret hurtigt komme frem til det, man leder efter. Altså der er en høj brugervenlighed, man skal ikke bruge ret mange klik, før at så er man i gang med og få viden ud af hjemmesiden.” (D, case-bidrager)

Som illustreret i figur 11 og 12 angiver størstedelen af både medlemmerne i tobakstemagruppen (78 %) og case-bidragerne (79 %), at det i høj eller i meget høj grad er nemt at navigere rundt på hjemmesiden. Yderligere angiver cirka en femtedel (22 %) af medlemmerne i tobakstemagruppen, at det i nogen grad er nemt at navigere rundt på siden, hvor tilsvarende 21 % af de, der har bidraget med en case, angiver i nogen grad eller i mindre grad, at det er nemt at navigere rundt på hjemmesiden.

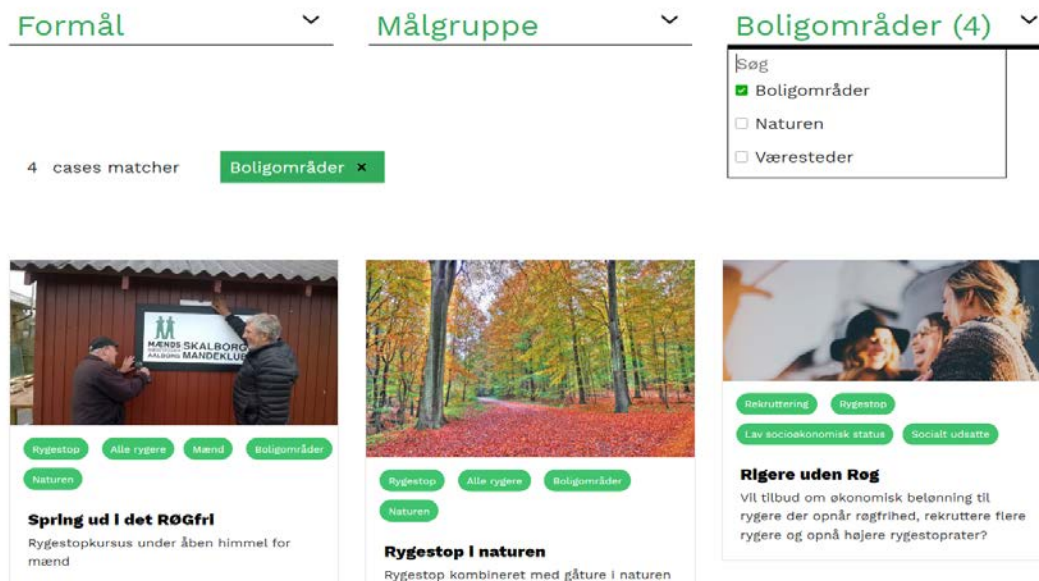
Figur 11: Oplevelsen af at det er nemt at navigere rundt på hjemmesiden (medlemmer af tobakstemagruppen)

Figur 12: Oplevelsen af at det er nemt at navigere rundt på hjemmesiden (case-bidragere)

På hjemmesiden er det muligt at afgrænse sin søgning til bestemte cases ved at afkrydse formål, målgruppe og/eller arena, som man ønsker cases om. Flere af informanterne fortæller, at de fandt denne søgefunktion funktionel og nem at anvende, da de søgte efter cases.

Screenshot af søgefunktionen på Sunde Borgere

På baggrund af spørgeskemaerne og interviewene var der gennemgående to forslag til, hvordan hjemmesiden kunne forbedres.

Særligt er muligheden for at skabe mere dialog om casene blevet efterspurgt. Dette kunne ske i form af en chatboks eller kommentarfunktion, der gør det muligt for brugerne af hjemmesiden at gå ind og kommentere på den enkelte case, således at der kunne gives direkte sparring og erfaringsudveksling om den specifikke indsats. I nedenstående citat fortæller en informant, at det er selve dialogen og sparringen om de enkelte cases, hun mener, der bør være formålet med hjemmesiden, da dette er noget, hun vil kunne anvende i sit arbejde:

"Formålet for mig, med at lægge en case ind, det var netop at få noget tilmelding på, hvad kan jeg så gøre, er der nogen, der har en anden tilgang, som kunne være bedre, eller inspiration til, hvordan man kunne gribe en problemstilling an, når man kan sige, at den gængse ikke rigtigt virkede." (B, case-bidrager)

Ud over en funktion, hvor der kan skabes direkte dialog om casene, bliver der også efterspurgt muligheden for, at case-bidrageren selvstændigt kan opdatere og redigere i sin case, efter at den er blevet uploadet. På nuværende tidspunkt er Sunde Borgere administreret sådan, at hvis en case-bidrager ønsker at ændre i sin case efter at den er blevet uploadet, skal personen tage kontakt til en medarbejder i Sund By Netværket, der vil kunne gå ind og opdatere casen. Proceduren kan derfor forekomme lidt administrativt bøvlet og være en stopklods for, at casene opdateres, når indsatserne udvikler sig i praksis. I citatet nedenfor fortæller en informant om vigtigheden af denne funktion:

"Det er det her med at kunne redigere i sin case efterfølgende, hvis det er tanken, hvis det skal være sådan et dynamisk værktøj. Det er jo indsatser, som hele tiden enten er i udvikling og bliver til drift, eller der sker noget evaluering på. Så muligheden for at kunne gå ind efterfølgende og redigere og sige, 'nu er der kommet det her til, eller nu er der sket sådan og sådan i processen, eller resultatet har været...' det har man måske ikke kendt, da man havde uploadet casen." (C, case-bidrager)

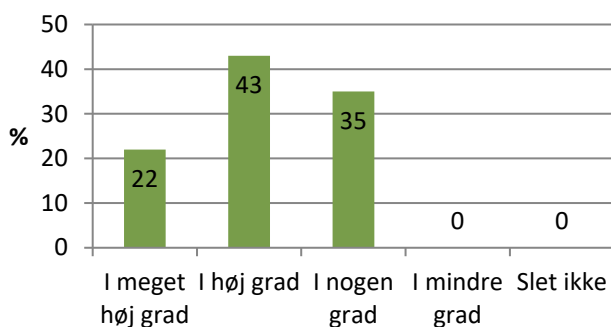
Det fremgår således, at brugerne af Sunde Borgere overordnet set er rigtig glade for hjemmesidens opbygning og funktioner, men at de efterspørger muligheden for mere aktivitet og dynamik inde på hjemmesiden, både i forhold til at kunne opdatere egne cases og i forhold til at skabe dialog om indsatserne. Forbedringsforslagene kan dog også rumme visse tekniske, økonomiske og administrative forudsætninger, hvilket der ikke er blevet taget højde for her, da dette blot er en udlægning af hvilke funktioner på hjemmesiden, der efterspørges.

Sunde Borgeres udviklingspotentiale

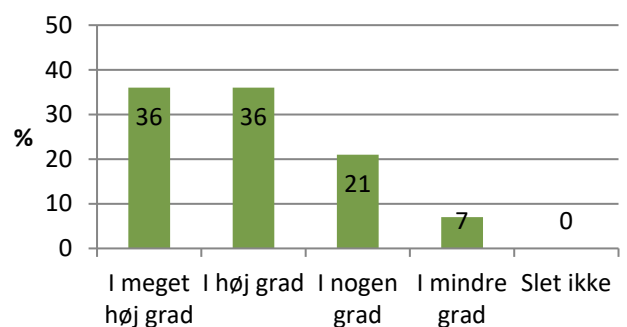
Som fremført i de foregående afsnit er Sunde Borgere på nogle områder stadig i en opstartsfasen karakteriseret af, at det tager tid at få kendskab til hjemmesiden udbredt og få den integreret i folks arbejdsgange. I det følgende analyserer vi fremtidsudsigterne for Sunde Borgere, dets potentiale for videreudvikling og for at blive et udbredt redskab blandt kommunale medarbejdere på sundhedsområdet.

Af spørgeskemabesvarelserne fremgår det, at størstedelen af både medlemmerne i tobakstemagruppen og blandt case-bidragerne vil anbefale hjemmesiden. Som illustreret i figur 13 fremgår det, at 65 % svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad ville anbefale Sunde Borgere, og 35 % svarer i nogen grad, mens 0 % angiver i mindre grad eller slet ikke. Ligeledes fremgår det af figur 14, at 72 % af case-bidragerne i meget høj grad eller i høj grad ville anbefale hjemmesiden. Yderligere angiver 21 % i nogen grad og 7 % i mindre grad.

Figur 13: Anbefaling af Sunde Borgere (medlemmer af tobakstemagruppen)

Figur 14: Anbefaling af Sunde Borgere (case-bidragerne)

Flere af informanterne fortæller også i interviewene, at de allerede har anbefalet hjemmesiden eller vil anbefale Sunde Borgere til kollegaer. Her fortæller en informant om, hvordan hun fremadrettet vil prøve at bidrage til at få udbredt hjemmesiden blandt hendes kollegaer:

"Ja jeg tænker faktisk lige, hvordan jeg skal promovere den lidt mere i vores arbejde, det der med at få sagt til andre, hvis de mangler noget, 'jamen prøv lige at gå ind på Sunde Borgere for at se, om der ikke ligger en case', så sådan at få den udbredt i hvert fald i egne rækker." (C, case-bidrager).

En generel begejstring for Sunde Borgere blandt informanterne kommer også til udtryk ved et ønske om, at hjemmesiden bliver udvidet til at indeholde flere emner på sundhedsområdet end blot tobak:

"Jeg håber, at [Sunde Borgere] bliver udvidet, fordi der er også mange andre områder, der kunne være rigtig spændende at lægge ind under." (A, case-bidrager)

Særligt KRAM-faktorerne bliver nævnt som værende oplagte at udvide Sunde Borgere med, således at der er emner på hjemmesiden, der dækker indsatser, der også omhandler kost, alkohol og motion/fysisk aktivitet. Derudover nævner flere af informanterne også emner som mental sundhed, rehabilitering og livstilsrelaterede tilbud til patientgrupper med for eksempel diabetes, KOL og hjertekarsygdomme. En informant påpeger også, at det ville være oplagt, hvis alle temagrupperne i Sund By Netværket var repræsenteret emnemæssigt inde på hjemmesiden:

"Jeg synes jo, det giver mening, hvis alle temagrupperne i Sund By Netværket lægger cases ind. Altså fordi så bliver det jo super fedt at have sådan en kæmpe, kæmpe database af alt, hvad der foregår rundt omkring. Jeg ved ikke, hvordan det så bliver håndterbart, men jeg synes på mange måder, at det ville give rigtig god mening, at vi havde noget på alle vores temaområder." (D, case-bidrager)

For at det er meningsfuldt at udvide hjemmesiden med flere emner, kræver det dog, at der er et vist omfang af brugere af hjemmesiden, således at der ikke er nogle af emnerne, der 'dør hen', men samtidig vil en udvidelse af emnerne på hjemmesiden gøre den attraktiv for flere og nå ud til en bredere skare, og på denne måde forventeligt tiltrække flere brugere, sådan som en af de interviewede påpeger:

"Jeg tror, jeg ville i højere grad bruge hjemmesiden, hvis der kommer flere forebyggelsesområder ind." (D, case-bidrager)

I interviewene bliver der også efterspurgt muligheden for at kunne bidrage med indsatser, der er helhedsorienteret og derfor mere sammenblandet temamæssigt, som for eksempel settingbaserede indsatser, der er rettet mod en målgruppe eksempelvis som unge:

"Sådan brede indsatser for unge, fordi det er tit der med de unge her, når man gerne vil lave nogle, altså tobaks... i mange kommuner bliver det bredt lidt ud, når vi taler om de unge, fordi sådan handler det netop om fællesskaber, hvordan får man nogle gode fællesskaber, jamen det gør man måske gennem motion og så videre ikke, og så bliver de der ungdomstematikker blandet lidt sammen, sådan så man ikke kun har en indsats omkring røg. Så på en eller anden måde, hvis man kunne få bredt det lidt mere ud, så der var en kategori, der hed unge og indsatser, så ville det give meget god mening, tænker jeg." (B, bruger)

Der tegner sig derfor et billede af, at der er muligheder for at udvide Sunde Borgere, men at en udvidelse kan rumme visse udfordringer, man bør være opmærksom på. Man kan overveje at inkludere de emner, der efterspørges og er aktuelle ude i kommunerne, men samtidig bør man have nogle overvejelser om, hvor meget hjemmesiden kan bære, og hvordan den kan rumme de indsatser, der går på tværs af temaer.

Opsamling

Rapporten peger samlet på, at brugerne af Sunde Borgere generelt er positive over for konceptet og hjemmesiden, men at der i det fremtidige arbejde med Sunde Borgere bør indgå nogle strategiske overvejelser omkring hvordan man bedst muligt får udbredt og integreret hjemmesiden blandt relevante aktører.

Sunde Borgere er kendt blandt mange af medarbejderne i Sund By Netværkets medlemskommuner, men der skal gøres en vedvarende indsats for at udbrede Sunde Borgere til alle landets kommuner, for eksempel ved annoncering via digitale medier, således at hjemmesiden kan blive det primære redskab, der bliver anvendt, hvis man skal hente inspiration om forebyggelses- og sundhedsfremmende indsatser på tobaksområdet.

Informanterne beskriver Sunde Borgere som en brugervenlig hjemmeside, der er nem at navigere rundt på og hvor man nemt kan finde det, man søger oplysninger om. Imidlertid er der særligt to funktioner på hjemmesiden der bliver efterspurgt, henholdsvis: a) muligheden for at skabe dialog i forbindelse med de enkelte cases via for eksempel en chat- eller kommentarfunktion, og b) muligheden for selvstændigt at redigere i egne uploadede cases, således at Sunde Borgere bliver et dynamisk redskab, hvor det er nemt at opdatere casene.

I spørgeskemaerne og interviewene fremgår det også, at brugerne af Sunde Borgere finder det nemt at oprette en case, og at videnskabelonens form og indhold er meningsfuld. Det er således lykkedes at ramme en god balance i forhold til, at den udfyldte videnskabelon skal være fyldestgørende nok til at præsentere læseren for en meningsfuld case, men samtidig at det ikke må være for omfattende og krævende at udfylde skabelonen. Imidlertid ligger der stadig en udfordring i at få forventningsafstemt, hvilken viden hjemmesiden bidrager med, og hvordan denne viden kan anvendes i kommunale medarbejders arbejdsgang. Foreløbigt peger denne rapport's resultater dog på, at brugerne af Sunde Borgere finder hjemmesiden udbytterig i forhold til at være en platform:

- 1) der giver mulighed for at erfaringsudveksle og vidensdele om forebyggelses- og sundhedsfremmende indsatser på tobaksområdet.
- 2) der har fokus på konkrete aktiviteter og praktiske erfaringer.
- 3) der skaber overblik over de eksisterende indsatser der er på tobaksområdet.
- 4) der kan fungere som et praktisk redskab, hvor man kan finde kontaktoplysninger på den ansvarlige for indsatsen.

I forlængelse af dette tegner der sig også et billede af, at brugerne af Sunde Borgere fremadrettet vil benytte sig af hjemmesiden og anbefale den til kollegaer, hvorfor den har et potentiale til at blive et udbredt redskab blandt kommunale medarbejdere. Derudover fortæller flere af informanterne, at de ser et udvidelsespotentiale i hjemmesiden i forhold til at kunne rumme mange andre emner på sundhedsområdet, som for eksempel alkohol, kost, fysisk aktivitet, rehabilitering og mental sundhed. Ved en udvidelse af emnerne vil Sunde Borgere have mulighed for at nå ud til en bredere målgruppe, men samtidig vil

der være særligt to udfordringer, man bør overveje: 1) at opretholde en overskuelighed, således at man stadig nemt kan fremsøge de cases, man ønsker at finde, og 2) at opretholde et vist aktivitetsniveau på hjemmesiden, sådan at der ikke er nogen af emnerne, der 'dør hen'.

Syddansk Universitet

Street name - Zipcode - Tlf: - Fax:

Telefon: +45 6550 7777

sdu@sdu.dk

www.sdu.dk